

POSIEDZENIE CZŁONKÓW ZARZĄDU GŁÓWNEGO SBP, 25 LUTEGO 2021 R.

Posiedzenie zostało zwołane przez Sekretarza Generalnego SBP oraz wiceprzewodniczących SBP w trybie nadzwyczajnym. Powodem była informacja o dłuższej nieobecności spowodowanej chorobą przewodniczącej SBP Joanny Pasztaleniec-Jarzyńskiej. Zarząd Główny SBP zebrał się w celu omówienia bieżącej sytuacji i zapewnienia ciągłości działalności Stowarzyszenia, poprzez powierzenie pełnienia obowiązków przewodniczącego jednemu ze swoich członków (zgodnie ze Statutem SBP, par. 40, ust. 1 p. 5). Podjęto uchwałę, na mocy której pełnienie obowiązków przewodniczącego SBP powierzono dr Barbarze Budyńskiej, Sekretarzowi Generalnemu SBP.

Posiedzenie członków Zarządu Głównego SBP, 9 kwietnia 2021 r.

1. W trakcie spotkania prowadzonego przez dr Barbarę Budyńską omówiono działalność Zarządu Głównego w okresie grudzień 2020 – marzec 2021:

- Zajęcie przez SBP II miejsca w plebiscycie Książka Roku 2020, organizowanym przez portal lubimyczytac.pl oraz serwis Allegro w kategorii Fundacja/Stowarzyszenie Roku

- Działalność edukacyjną – zorganizowano 16 szkoleń płatnych, w których wzięło w nich udział 235 uczestników, oraz dwa darmowe webinaria: Wartościowy Internet – przegląd zasobów – dla 100 osób, kolejne zatytułowane „RODO i pandemia są z nami i nie chcą odejść” odbędzie się 16 kwietnia. Zakończył się kurs „Opracowanie formalne zbiorów bibliotecznych”, rozpoczęto zapisy na kurs MARC 21 (z uwagi na duże zainteresowanie na wrzesień 2021 r. zapowiedziano kolejną edycję kursu). Część szkoleń z listy została objęta 50% rabatem w ramach nowego cyklu „Szkolenia na do widzenia”.
- Odbyły się dwa spotkania online z organizatorami Forum Młodych Bibliotekarzy. Biuro wspomogło organizatorów, pomagając w przygotowaniu pism z ofertą do sponsorów i wnosząc uwagi merytoryczne do programu.
- Podjęto wstępne przygotowania do konferencji w 2021 r.: z cyklu „Automatyzacja bibliotek” oraz seminarium na temat korzystania z usług bibliotecznych przez osoby z niepełnosprawnościami.
- Interwencje i opinie SBP: wystąpienie do przedstawicieli władz samorządowych oraz Kuratorium Oświaty w Łodzi, dotyczące zamiaru likwidacji 18 filii bibliotek pedagogicznych województwa łódzkiego; wystąpienie do MEiN w sprawie punktacji czasopisma ZIN; wystąpienie do MEiN i MKDNIŚ w sprawie szczepień bibliotekarzy; uwagi SBP do NPRCz (w imieniu bibliotek publicznych, pedagogicznych i szkolnych); uwagi do projektu Rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki w sprawie programu „Rozwój czasopism naukowych”; opinia SBP w sprawie odwołania dyrektora Narodowego Instytutu Kultury i Dziedzictwa Wsi.
- Przeprowadzenie badania ankietowego członków SBP w okresie 14 lutego – 19 marca (poprzedzonego badaniem pilotażowym – 4-19 stycznia)

2. Realizacja planu działalności wydawniczej w roku 2021

Marta Lach, dyrektor Wydawnictwa Naukowego i Edukacyjnego SBP przekazała, iż czasopisma ukazują się terminowo. Uniwersytet Warszawski potwierdził utrzymanie dofinansowania czasopism naukowych. Odnotowano spadek nakładów czasopism branżowych. W planie na 2021 r. ujęto wydanie 14 tytułów książek, jednak plan ma charakter otwarty, cały czas przyjmowane są nowe propozycje. W sprzedaży ukazał się plakat Tygodnia Bibliotek 2021 w wersji drukowanej.

3. Sytuacja finansowa ZG SBP

Aldona Zawalkiewicz, dyrektor Biura ZG SBP, przedstawiła zestawienia przychodów i kosztów za 2020 r. w porównaniu z rokiem 2019. Ogółem przychody w 2020 r. wyniosły 1 314 967,72 zł (w 2019 r. – 1 492 805,20 zł), natomiast koszty w 2020 r. wyniosły 1 280 547,29 zł (w 2019 r. – 1 476 261,39 zł).

Szczegółowe dane zawarte zostały w sprawozdaniu finansowym za 2020 rok. Sprawozdanie powinno zostać podpisane przez wszystkich członków Zarządu, wykorzystany zostanie do tego Profil Zaufany. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dn. 25 marca 2021 r. termin zatwierdzenia sprawozdania mija 30 czerwca 2021 r.

4. Sprawozdania z działalności ZG i struktur terenowych oraz sekcji, komisji i zespołów SBP za rok 2020

Zarząd Główny SBP przyjął:

- Sprawozdanie z działalności Zarządu Głównego SBP w 2020 r.
- Sprawozdanie z działalności ogniw terenowych w 2020 r.
- Sprawozdanie z działalności sekcji, komisji, zespołów w 2020 r.

5. Przygotowania do KZD 2021

- Stan prac nad Strategią SBP i programem działania na kolejne lata omówił Krzysztof Dąbkowski. Wymienił dokumenty, które posłużą za materiał pomocniczy do prac nad nową Strategią SBP: Strategia SBP na lata 2010-2021 (po nowelizacji w 2017 r.); Program działania SBP na lata 2017-2021; Wniosek KZD 2017; protokół ze spotkania z okręgami w 2019 r., gdzie dokonano podsumowania połowy kadencji, omówiono realizację programu działania i wniosków KZD, przedstawiono postulaty okręgów oraz założenia do nowej Strategii.
- Sylwia Błaszczyk przypomniała skład Komisji ds. Statutu SBP. Uchwałą nr 7/2020 ZG SBP z dn. 30 czerwca 2020 r. do Komisji powołano: Sylwię Błaszczyk (jako przewodniczącą), Andrzeja Jagodzińskiego, Bożenę Chlebicką-Abramowicz, Żanetę Kubic, Joannę Pasztaleniec-Jarzyńską. Gotowość do prac w Komisji zgłosili ponadto: Zbigniew Gruszka i Joanna Potęga. Komisja czeka na zgłaszanie propozycji zmian w Statucie

Posiedzenie członków Zarządu Głównego SBP, 29 kwietnia 2021 r.

Spotkanie rozpoczęło się od uczczenia minutą ciszy zmarłej w dniu 15 kwietnia br. Joanny Pasztaleniec-Jarzyńskiej, Przewodniczącej SBP.

Porządek obrad obejmował:

1. Podjęcie uchwały w sprawie powierzenia obowiązków przewodniczącej SBP do czasu zakończenia bieżącej kadencji władz SBP

Przyjęto Uchwałę ZG SBP nr 3/2021 w sprawie powierzenia dr Barbarze Budyńskiej pełnienia obowiązków przewodniczącej SBP do czasu zakończenia trwającej kadencji.

2. Przygotowania do KZD, dyskusja nad harmonogramem

Barbara Budyńska przypomniała dyskusję z ostatniego posiedzenia ZG SBP na temat Planu pracy ZG SBP na 2021 r. Ustalono, że Plan przyjęty w grudniu 2020 r. oraz Uchwała nr 12/2020 zmieniająca harmonogram przygotowań do KZD utrzymują swoją moc. Dokumenty będą aktualizowane na bieżąco, w miarę rozwoju sytuacji związanej z pandemią.

Na obecnym etapie przygotowań do KZD przesłane zostanie pismo do zarządów okręgów SBP, w którym poruszone będą następujące kwestie: przygotowania do wyborów w strukturach; konieczność rozpoczęcia prac nad sprawozdaniami z kadencji; wystąpienie do KOiW w sprawie nadania godności Członka Honorowego SBP; prowadzenie kampanii wyborczej, propozycje kandydatów do pełnienia funkcji w zarządach na poszczególnych szczeblach.

3. Przedstawienie wstępnych wyników badania ankietowego członków SBP

Wyniki badania ankietowego dotyczącego postrzegania SBP przez jego członków i ich opinii na temat Stowarzyszenia przedstawili członkowie Zespołu ds. Ankiety. Badanie realizowane było w dniach 15 lutego – 19 marca 2021 r. Celem badania było zebranie opinii członków na temat organizacji, do której należą, jej działalności a także pozyskanie wiedzy na temat aktywności członków i ich zaangażowania w prace na rzecz SBP. W badaniu wzięło udział 1321 osób. Respondenci odpowiadali na 27 pytań. 18 z nich było pytaniami badawczymi, a dzie więć to pytania z metryczki. Wśród uczestników dominująca grupa to kobiety w średnim wieku, ze średnim stażem członkostwa w SBP i długim stażem pracy w bibliotekach publicznych.

Joanna Potęga podsumowała odpowiedzi na pytanie, w jakim stopniu członkostwo SBP spełnia oczekiwania respondentów. Średnia ocena wśród kobiet wyniosła 3,25 (gdzie 5 oznacza zdecydowanie tak, a 1 – zdecydowanie nie), u mężczyzn – 2,82. Jeśli chodzi o strukturę wieku, wyższa średnia ocena wystąpiła u starszych ankietowanych (im niższy wiek, tym niższa średnia).

Krzysztof Dąbkowski podsumował ocenę wybranych aspektów funkcjonowania, z podziałem na Zarząd Główny i struktury. Pozytywnie zostały ocenione działania integracyjne i szkoleniowe (przy czym za pozytywne uznaje się odpowiedzi: bardzo dobrze, dobrze, dostatecznie). Jeśli chodzi o ocenę działań rzeczniczych oraz aktywności na rzecz młodych bibliotekarzy bardzo duża liczba ankietowanych udzieliła odpowiedzi „nie mam zdania”, co może świadczyć o nieskutecznym sposobie promocji działań podejmowanych przez SBP.

Kolejnym analizowanym aspektem było uczestnictwo respondentów w działaniach prowadzonych przez SBP. Wynika z niej, że ponad połowa badanych nie angażuje się w działania prowadzone przez Stowarzyszenie. Aldona Zawalkiewicz przedstawiła odpowiedzi na pytanie dotyczące wagi działań prowadzonych przez SBP w perspektywie najbliższych lat. Za najważniejsze ankietowani uznali: organizację konferencji i warsztatów; działania na rzecz bibliotekarstwa, informacji naukowej i rozwoju czytelnictwa; zwiększenie społecznego prestiżu zawodu bibliotekarza; upowszechnianie dobrych praktyk w dziedzinie bibliotekarstwa i informacji naukowej.

Barbara Budyńska omówiła odpowiedzi na pytanie otwarte dotyczące kierunków działań SBP, jakie należy podjąć lub wzmocnić. Wśród odpowiedzi widoczne były obawy dotyczące pełnienia funkcji w poszczególnych strukturach (przewodniczącego, skarbnika), zgłaszano nieprzychylność dyrektorów do działalności podległych pracowników w SBP. Pojawiły się również postulaty, m.in. dbania o wynagrodzenie bibliotekarzy.

Paweł Pioterek podsumował mocne i słabe strony Stowarzyszenia, które wymienili ankietowani. Wysokie wskazania miała działalność wydawnicza, projekt AFB, działalność szkoleniowa i promocyjna (w tym konkursy). Jako słabe strony najczęściej wymieniono: brak atrakcyjnej oferty dla młodych bibliotekarzy, brak działań przeciwko deregulacji zawodu, skostniałą strukturę organizacyjną, problemy w komunikacji pomiędzy strukturami, ceny szkoleń.

Kończąc ten punkt obrad, B. Budyńska poinformowała, że Zespół kontynuuje swoje prace. W najbliższym czasie przygotowany zostanie materiał roboczy podsumowujący wyniki z badań, które stanowiąc będą materiał dla Zespołu ds.

Strategii i programu działania. Przewiduje się też publikację artykułu przedstawiającego wyniki badań.

4. Projekt Analiza Funkcjonowania Bibliotek

Zakres prac w ramach projektu Analiza Funkcjonowania Biblioteka na 2021 rok omówiła Aldona Zawalkiewicz. Prace będą obejmowały:

- Aktualizację materiałów instruktażowych i przeprowadzenie badania efektywności oraz weryfikację danych.
- Przeprowadzenie webinarium dla bibliotek pedagogicznych i publicznych dotyczących organizacji badań efektywności w roku 2021.
- Analizę i opracowanie wyników badań (na podstawie danych za rok 2020).
- Przygotowanie i realizację otwartego webinarium dla bibliotek publicznych na temat wymiernych korzyści z prowadzenia badań efektywności (w tym przykładów dobrych praktyk).

Planowany termin: 16 czerwca, udział ok. 100 osób.

- Opracowanie ankiety badającej wykorzystanie danych i wskaźników.
- Za opracowanie ankiety odpowiada Jolanta Sobielga, członek zespołu ds. badania efektywności bibliotek.
- Organizację seminarium „Dane statystyczne, wskaźniki, standardy pracy bibliotek”

Planowany termin: 13 września.

- Opracowanie założeń metodologicznych i projektu narzędzia badawczego do badania społecznego wpływu bibliotek publicznych.
Został powołany Zespół ds. badania wpływu społecznego i ekonomicznego bibliotek publicznych. Efekty prac Zespołu zostaną zaprezentowane podczas seminarium we wrześniu br.
- Realizację szkolenia dla wojewódzkich administratorów merytorycznych.
- Aktualizację poradnika „Analiza danych statystycznych we wskaźnikach funkcjonalności w projekcie AFB.
- Aktualizację wykazu literatury na temat badania efektywności.

5. Zatwierdzenie protokołu Komisji Nagrody Naukowej SBP im. A. Łysakowskiego za 2020 rok

Protokół został zatwierdzony jednogłośnie. Szczegóły poniżej.

6. Sprawozdanie Skarbnika SBP

Bożena Chlebicka-Abramowicz przedstawiła sprawozdanie Skarbnika SBP za 2020 rok. Dokument został sporządzony na podstawie danych zawartych w sprawozdaniu finansowym przygotowanym przez głównego księgowego Biura ZG SBP. W 2020 r. zanotowano duże spadki przychodów, szczególnie w zakresie sprzedaży książek, czasopism, druków, reklamy, szkoleń czy dofinansowania czasopism.

Czasopisma i książki to dwa filary działalności SBP i one też generują największe przychody, jednak ciągle utrzymuje się wyraźna tendencja spadkowa.

Sprzedaż czasopism i książek oraz dotacje, dofinansowania i darowizny to najważniejsze źródła, które pozwalają finansować statutowe działania SBP. Dodatkowe przychody pochodzą z organizowanych konferencji i warsztatów. Z analizy

sytuacji finansowej ZG SBP za 2020 r. wynika, że dzięki dalszemu, rozważnemu gospodarowaniu finansami udało się zlikwidować wynik ujemny i uzyskać nieznaczący zysk. Trzeba jednak mieć na uwadze, że związane jest to w dużej mierze z ograniczeniem działalności w strukturach, spowodowanym pandemią. Struktury (okręgi i oddziały) prowadziły działalność w bardzo ograniczonym zakresie.

Nagroda Naukowa SBP im. Adama Łysakowskiego¹

Nagroda Naukowa SBP im. Adama Łysakowskiego jest przyznawana od roku 1983 przez Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich twórcom publikacji i prac badawczych (autorom i/lub redaktorom) o dużym znaczeniu dla rozwoju teorii i praktyki bibliotekarstwa i informacji naukowej.

Bibliotekarz Roku

Dnia 5 maja 2021 r. zakończyła się XI edycja Konkursu Bibliotekarz Roku 2020, w której wzięły udział wszystkie okręgi SBP. W I etapie członkowie 16 Kapituł Okręgowych wybrali Bibliotekarzy Roku 2020 poszczególnych województw, którzy przeszli do finału, natomiast w II etapie ustalili okręgowe rankingi finalistów (z pominięciem własnych reprezentantów). Zgodnie z postanowieniami Regulaminu Konkursu Komisja Odznaczeń i Wyróżnień wyliczyła, na podstawie w/w rankingów, zbiorczy ranking okręgów oraz ustaliła ranking finałowy.

Tytuł Bibliotekarza Roku 2020 zdobyła reprezentantka okręgu podkarpackiego SBP – Monika Machowicz, starszy kustosz, instruktor w Krośnieńskiej Bibliotece Publicznej,

II miejsce – Krzysztof Dąbkowski, dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie (okręg warmińsko-mazurski SBP),

III miejsce – Marcin Duda, kierownik Oddziału Dziecięco-Młodzieżowego Miejskiej Biblioteki Publicznej w Opolu (okręg opolski SBP).

Mistrz Promocji Czytelnictwa

Jury konkursu Mistrz Promocji Czytelnictwa 2020 pod przewodnictwem Bożeny Chlebickiej-Abramowicz przyznało nagrody i wyróżnienia za dokonania na rzecz upowszechnienia czytelnictwa w roku 2020 następującym bibliotekom:

I nagroda – Biblioteka Raczyńskich w Poznaniu,

II nagroda – Biblioteka Miejska im. Jana Kasprowicza w Inowrocławiu,

III nagroda – Biblioteka Szkolna Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Pliszczynie.

Wyróżnienia:

Biblioteka Szkolna Szkoły Podstawowej nr 2 im. Jana Pawła II w Suchym Lesie
Gminna Biblioteka Publiczna w Starych Kobiałkach – Krośnieńska Biblioteka Publiczna Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. Josepha Conrada-Korzeniowskiego w Gdańsku,

Książnica Beskidzka,

Miejska Biblioteka Publiczna im. Jerzego Fusieckiego w Zabrze,

Miejska Biblioteka Publiczna w Rumi Stacja Kultura,

Miejska Biblioteka Publiczna w Kędzierzynie-Koźlu,

---

¹ Informacja o Nagrodzie Naukowej SBP im. Adama Łysakowskiego znajduje się na s. 277.

Miejska Biblioteka Publiczna im. Aleksandra Majkowskiego w Wejherowie
Miejska Biblioteka Publiczna im. Adama Asnyka w Kaliszu.

Granty

• Tydzień Bibliotek 2021

W dniach 8-15 maja Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich realizowało obchody Tygodnia Bibliotek 2021. Była to już XVIII edycja ogólnopolskiego programu promocji czytelnictwa, bibliotek i zawodu bibliotekarza. W tym roku, z uwagi na pandemię i ograniczony dostęp czytelników do bibliotek, SBP zdecydowało się na realizację akcji i wydarzeń online. Główną inspiracją dla bibliotekarzy w tych wyjątkowych dniach stało się hasło tegorocznej edycji Tygodnia Bibliotek – „Znajdziesz mnie w bibliotece”. Biblioteki zainteresowane udziałem w Tygodniu Bibliotek i otrzymaniem darmowych materiałów elektronicznych wypełniały specjalny formularz rejestracyjny.

Do uczestnictwa w TB zgłosiło się ponad 1100 bibliotek.

W całej Polsce biblioteki wszystkich typów, w tym także naukowe i akademickie, przygotowały okolicznościowe wydarzenia, wykorzystując Internet i media społecznościowe. Dzięki aplikacjom i programom takim jak m.in. Genial.ly, ZOOM, Canva, Padlet, Wizer.me bibliotekarze w atrakcyjny sposób organizowali liczne imprezy, przyciągając uwagę tysięcy czytelników.

Przez cały okres Tygodnia Bibliotek redakcja portalu SBP.pl otrzymywała relacje z imprez organizowanych w całym kraju. Zainteresowanych zapraszamy do odwiedzenia serwisu internetowego TB www.tydzienbibliotek.sbp.pl.

Jak co roku SBP zorganizowało dwa konkursy: na najlepszy plakat Tygodnia Bibliotek 2021 oraz na najciekawsze wydarzenie organizowane w trakcie Tygodnia Bibliotek 2021.

Zwycięzczynią konkursu na plakat została Katarzyna Stanny. Cieszy nas szerokie wykorzystanie przez biblioteki zwycięskiego plakatu oraz materiałów graficznych w wersji elektronicznej, przygotowanych przez SBP, przy promocji imprez Tygodnia Bibliotek. Taka identyfikacja wizualna wzmacnia markę programu TB w społecznym odbiorze, przyczynia się do jego lepszej rozpoznawalności.

Zwycięzców konkursu na wydarzenie TB poznamy w czerwcu.

Przebieg tegorocznej edycji Tygodnia Bibliotek udowodnił, że biblioteki, mimo trwającej pandemii i ograniczeń, są bardzo kreatywne w wirtualnej przestrzeni i odgrywają czołową rolę w dostępie do kultury i informacji, niezależnie od panujących warunków.

Dofinansowano ze środków Ministerstwa Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu pochodzących z Funduszu Promocji Kultury

Ministerstwo
Kultury
Dziedzictwa
Narodowego
i Sportu.

• Aptekarz literacki – cykl szkoleń online

W ramach Projektu **40 bibliotekarzy** z bibliotek publicznych z całej Polski weźmie udział w **cyklu bezpłatnych szkoleń**, których celem jest podniesienie

kompetencji w zakresie doboru i wykorzystania literatury dla dzieci, młodzieży i seniorów, które umożliwią im uzyskanie wsparcia psychicznego, jak i zmniejszenie stresu, poczucia osamotnienia lub wykluczenia. Ma to szczególne znaczenie w warunkach pandemii i izolacji czytelników.

Uczestnicy cyklu szkoleń online, korzystając z odpowiedniej literatury i pomocy specjalistów/terapeutów, nabędą umiejętności pracy z „wymagającym” czytelnikiem, poznają skuteczne metody komunikacji, wzmacniania jego odporności psychicznej, radzenia sobie z kryzysami.

Cykl szkoleń będzie realizowany od **14 do 21 czerwca 2021 r.** i obejmie następujące **moduły**:

1. Książka uczy, bawi, leczy, czyli o korzyściach płynących z mądrej lektury dla dzieci;

Uczestnicy poznają kolekcję książek psychoedukacyjnych, psychoterapeutycznych i relaksacyjnych dla dzieci oraz dowiedzą się, jak z nimi pracować warsztatowo.

2. Literatura w umacnianiu zdrowia psychicznego i fizycznego młodzieży

Uczestnicy dowiedzą się, jak poprzez odpowiednio dobraną literaturę wspierać odporność psychiczną nastolatków i w atrakcyjny sposób poprowadzić spotkania z nimi, wspierać ich samoakceptację.

3. Srebrna kolekcja książek dla seniorów

Uczestnicy poznają zasady tworzenia kolekcji literatury dla osób dojrzałych poświęconej pielęgnacji zdrowia, problemom demencji oraz zaburzeniom pamięci. Dowiedzą się, jak pracować z czytelnikiem wymagającym wsparcia, w jaki sposób włączyć go do działań bibliotek rozwijających międzypokoleniową transmisję wartości.

Cykl szkoleniowy poprowadzi dr Wanda Matras-Mastalerz, specjalista biblioterapii. Szczegóły na stronie Projektu <http://aptekarzliteracki.sbp.pl/>

Dofinansowano ze środków Ministerstwa Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu pochodzących z Funduszu Promocji Kultury

Ministerstwa
Kultury
Dziedzictwa
Narodowego
i Sportu.

• **#NieZostawiamCzytelnika**

Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich kontynuuje ubiegłoroczną akcję #NieZostawiamCzytelnika. Celem jej drugiej odsłony jest wdrażanie rozwiązań technologicznych ułatwiających wszystkim grupom odbiorców dostęp online do różnego rodzaju wydarzeń kulturalnych, ze szczególnym uwzględnieniem imprez literackich. Większa uwaga zostanie zwrócona na podniesienie kompetencji czytelnicznych osób o szczególnych potrzebach, przede wszystkim z niepełnosprawnościami (m.in. sensorycznymi, ruchowymi, psychicznymi i innymi) i włączenie ich do projektów edukacyjnych bibliotek.

Realizacja akcji jest ważna także w kontekście wywiązywania się bibliotek z wymogów Ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom

ze szczególnymi potrzebami oraz Ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych.

Dofinansowano ze środków Ministerstwa Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu pochodzących z Funduszu Promocji Kultury

- **Dyskopedia poloników do roku 1918. Suplement**

Planowana publikacja *Dyskopedia poloników do roku 1918. Suplement* jest uzupełnieniem wydania, które ukazało się w roku 2002 (Katarzyna Janczewska-Sołomko *Dyskopedia poloników do roku 1918*, t. 1-3). Jest publikacją unikatową w skali światowej: jedynym kompletnym katalogiem poloników fonograficznych z początkowego okresu historii nagrań, zawierającym wykaz nagrań wytworzonych od rozpoczęcia rejestracji dźwięku do roku 1918, tj. do odzyskania przez Polskę niepodległości. W ciągu prawie 20 lat od opublikowania poprzedniej *Dyskopedii...* pojawiły się cenne materiały, wcześniej niedostępne, oraz współczesne, retrospektywne. Z tego powodu wydanie Suplementu, który będzie zawierał ok. 3200 nowych opisów, uzupełnionych obszernym wstępem, biogramami, bibliografią, indeksami jest cennym źródłem dla prac badawczych, a także wkładem do popularyzacji polskiego dziedzictwa kulturowego związanego z muzyką, wytworzonego na ziemiach polskich i za granicą.

Dofinansowano ze środków Ministerstwa Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu pochodzących z Funduszu Promocji Kultury

- **Wydawanie czasopisma naukowego „Przegląd Biblioteczny” w latach 2020-2022 i zwiększenie zasięgu jego odbioru**

Rok 2021 jest kolejnym rokiem realizacji grantu na wydawanie kwartalnika naukowego „Przegląd Biblioteczny”. W ramach zwiększenia zasięgu odbioru czasopisma w środowisku międzynarodowym, w niektórych numerach publikowane są artykuły w języku angielskim, opracowane przez polskich i zagranicznych autorów. Wszystkie artykuły opublikowane w „Przeglądzie” mają ponadto abstrakty i słowa kluczowe w językach polskim i angielskim; w każdym numerze tłumaczony jest także na język angielski spis treści.

Czasopismo stopniowo umieszczane jest w otwartym dostępie w internecie (na stronie dostępne są bezpłatnie numery do 2019 r. włącznie <http://czasopisma>).

sbp.pl/przeglad-biblioteczny/), a w systemie OJS wersja elektroniczna każdego numeru (zeszytu) ukazuje się w okresie do pół roku po wersji papierowej <http://www.ojs.sbp.pl/index.php/pb>.

Dofinansowano ze środków Ministerstwa Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu pochodzących z Funduszu Promocji Kultury

Ministerstwa
Kultury
Dziedzictwa
Narodowego
i Sportu.

- **Wydawanie czasopisma „Poradnik Bibliotekarza”, w wersji papierowej i elektronicznej, w latach 2021-2023**

Zadanie dotyczy wydawania w latach 2021-2023 ogólnopolskiego czasopisma branżowego „Poradnik Bibliotekarza” (12 numerów w roku), adresowanego przede wszystkim do bibliotekarzy z bibliotek publicznych, szkolnych, pedagogicznych oraz instruktorów z domów kultury. Miesięcznik, wydawany przez SBP od 1949 r., prezentuje różnorodne treści z zakresu szeroko pojętego bibliotekarstwa jako elementu kształtowania kultury współczesnej, praktyczne aspekty zawodu bibliotekarza i jego wpływ na edukację społeczną. Od kilku lat specjalizuje się w upowszechnianiu literatury dla dzieci i młodzieży (stały dział Świat Książki Dziecięcej) oraz nowoczesnych form aktywizacji czytelników i podnoszeniu kompetencji bibliotekarza w tym zakresie. W najbliższych latach szczególna uwaga będzie zwrócona na znaczenie książki obrazkowej (*picturebook*), gry i quizy inspirowane literaturą oraz rolę ilustracji w kształtowaniu wrażliwości artystycznej młodych czytelników.

Dofinansowano ze środków Ministerstwa Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu pochodzących z Funduszu Promocji Kultury

Ministerstwa
Kultury
Dziedzictwa
Narodowego
i Sportu.

Szkolenia SBP

Przez cały okres pandemii Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich realizuje kursy i szkolenia online, z wykorzystaniem platformy **ClickMeeting**. Rejestracja i szczegóły dostępne są na stronie <http://www.szkoleniadlabibliotekarzy.sbp.pl/>.

Kursy on-line:

- **Format MARC 21**

Kurs przeznaczony jest dla wszystkich, którzy planują rozpoczęcie katalogowania w Formacie MARC 21 lub zamierzają doszkolić się w zakresie jego stosowania. Uczestnicy kursu poznają pola, podpola i wskaźniki formatu MARC 21 oraz dowiedzą się, które z nich absolutnie muszą znaleźć się w opisie, a które są opcjonalne. Będą także mogli zobaczyć, w jaki sposób elementy formatu przekładają się na poszczególne strefy opisu bibliograficznego oraz jak pozwalają klasyfikować treść dokumentu. W trakcie ośmiu spotkań omówione i przeciw-

czone zostaną kolejne pola formatu z przykładami ich zastosowania, a materiały edukacyjne pomogą korzystać z MARC-a 21 w codziennej pracy bibliotekarskiej.

I edycja kursu zakończy się w czerwcu 2021 r. Kolejna planowana będzie realizowana od września do października 2021 r.

SBP ma w swojej ofercie następujące szkolenia płatne

- Podcast – jak od zera stworzyć ciekawy podcast? (Prowadzący: Rafał Hetman)
- Jak ciekawie pisać o książkach w internecie? Pomysły i sposoby na udane teksty o książkach (Prowadzący: Rafał Hetman)
- Udane spotkanie literackie. Jak ciekawie rozmawiać? Jak skutecznie promować? Jak je zorganizować w internecie i w realu? (Prowadzący: Rafał Hetman)
- Tworzenie filmów na potrzeby internetu – YouTube, Facebook, Instagram (Prowadzący: Rafał Hetman)
- Stymulacja życia czytelniczego wokół biblioteki i czytelnictwa w czasach zarazy. Jak biblioteki, blogerzy i czytelnicy inspirować się do czytania? (Prowadzący: Rafał Hetman)
- Maksymalne wykorzystanie smartfona w komunikacji z czytelnikiem bibliotek. Jak uwolnić potencjał nawet starszego telefonu? (Prowadzący: Rafał Hetman)
- Najlepsze przykłady wykorzystania mediów społecznościowych przez biblioteki i twórców książkowych. Zobacz, jak to robią inni. Analiza przykładów, porady na przyszłość. (Prowadzący: Rafał Hetman)
- Niesztabowe metody pracy w bibliotece (Prowadzący: dr Marcin Karwowski)
- Planuję, wnioskuję, sprawozdaję – roczny Kalendarz Dyrektora Biblioteki (Prowadzący: dr Marcin Karwowski)
- Przygotowanie biblioteki na kontrolę i audyt zewnętrzny w zakresie kontroli zarządczej, ochrony danych osobowych i innych obszarów działalności (Prowadzący: dr Łukasz Wojciechowski)
- Realizacja ochrony danych osobowych w bibliotece zgodnie z przepisami RODO z uwzględnieniem najnowszych zmian legislacyjnych, wytycznych i dobrych praktyk (Prowadzący: dr Łukasz Wojciechowski)
- RODO i kontrola zarządcza w okresie pandemii COVID-19 i po jej zakończeniu (Prowadzący: dr Łukasz Wojciechowski)
- 3 lata RODO w bibliotekach – co dotychczas udało się zrobić i nad czym jeszcze warto popracować (Prowadzący: dr Łukasz Wojciechowski)
- Wdrażam RODO i kontrolę zarządczą (Prowadzący: dr Łukasz Wojciechowski)
- Kontrola zarządcza od podstaw i zarządzanie ryzykiem w bibliotece (Prowadzący: dr Łukasz Wojciechowski)
- Podstawowe działania zapewniające bezpieczeństwo biblioteki w cyberprzestrzeni i sposoby zapobiegania zagrożeniom (Prowadzący: dr Łukasz Wojciechowski)
- Książka w rozwijaniu kreatywności i przedsiębiorczości dzieci i młodzieży (Prowadzący: dr Wanda Matras-Mastalerz)

- Biblioterapia w pracy z seniorami – Seniorzy pełni zdrowia, mądrości i wigoru (Prowadzący: dr Wanda Matras-Mastalerz)
- Metody wspierania dobrostanu i sprężystości psychicznej czytelników i pracowników bibliotek (Prowadzący: dr Wanda Matras-Mastalerz)
- Potencjał edukacyjny i terapeutyczny bajek filozoficznych (Prowadzący: dr Wanda Matras-Mastalerz)
- Bajkoterapia w procesie wspierania rozwoju dziecka (Prowadzący: dr Wanda Matras-Mastalerz)
- Zdrowo zaczytani. Książka uczy, bawi i leczy (Prowadzący: dr Wanda Matras-Mastalerz)
- Książka łączy pokolenia (Prowadzący: dr Wanda Matras-Mastalerz)
- Literacki Kompas wartości (Prowadzący: dr Wanda Matras-Mastalerz)
- Metody i formy animacji kultury w pracy z młodzieżą (Prowadzący: dr Wanda Matras-Mastalerz)
- Biblioterapia w pracy z osobami w trakcie życiowej zmiany (Prowadzący: dr Wanda Matras-Mastalerz)
- Wykorzystuję chmurę do organizacji pracy własnej i zarządzania zespołem (Prowadzący: Beata Malentowicz)
- Zdalna promocja książek – narzędzia i pomysły (Prowadzący: Beata Malentowicz)
- Sposób na wirtualne spotkanie z czytelnikami (Prowadzący: Beata Malentowicz)
- Booktalking – magia i moc słów (Prowadzący: Beata Malentowicz)
- Jak skutecznie ubierać w słowa – copywriting i promocja biblioteki w social media (Prowadzący: Beata Gamrowska)
- Angażuj, zaskakuj, bądź! Jak być trendy w social media (Prowadzący: Beata Gamrowska)
- Mam swój zespół (Prowadzący: Beata Gamrowska)
- Kiedy nic nie przychodzi do głowy – skuteczne sposoby na zdobycie twórczego natchnienia (Prowadzący: Beata Gamrowska)
- Kreowanie dobrego wizerunku – kampania PR i analiza SWOT w bibliotece (Prowadzący: Beata Gamrowska)
- Mindfulness – trening uważności. Zsynchronizuj ciało z umysłem (Prowadzący: Gabriela Gamrowska)
- Magia słowa – siła komunikatu. Warsztaty z zakresu kompetencji społecznych (Prowadzący: Gabriela Gamrowska)

Realizowana jest oferta szkoleń bezpłatnych adresowanych do członków SBP. Zrealizowano szkolenia: Wartościowe zasoby Internetu, RODO i pandemia są z nami i nie chcą odejść, Wykorzystanie teatru Kamishibai. Na czerwiec zaplanowano szkolenie na temat wypalenia zawodowego.

Nowości Wydawnictwa SBP

Biblioteki publiczne w kryzysie: doświadczenie pierwszego etapu pandemii (Małgorzata Kisilowska)

Okres pandemii i zamknięcia prowadzi wprost do pytania o sytuację bibliotek w kryzysie. Pytanie o to, czy wpłynęła ona na biblioteki, jest właściwie retoryczne.

Wprowadzenie stanu epidemicznego miało swoje konsekwencje dla wszystkich podmiotów, także – niekiedy bardzo dotkliwe – dla instytucji kultury. Zamknięcie kin, teatrów, domów kultury, bibliotek wpłynęło na sytuację wszystkich osób związanych z tym sektorem: artystów i twórców, menedżerów i organizatorów, animatorów i edukatorów, redaktorów, bibliotekarzy i wreszcie nas – odbiorców i uczestników życia kulturalnego. Raczej należałoby więc zapytać: w jaki sposób funkcjonują biblioteki i bibliotekarze w obecnej kryzysowej sytuacji? Jakie doświadczenia wiążą się z okresem całkowitego zamknięcia tych placówek dla odwiedzających, a potem ze stopniowym przywracaniem kontaktów i odwiedzin?

Książki mają swoją historię: Studia ofiarowane Profesor Barbarze Bieńkowskiej (red. nauk. Jacek Puchalski)

„Prezentowane w niniejszym tomie, zróżnicowane tematycznie, artykuły świadczą o dużej dynamice stale prowadzonych badań w zakresie kultury i dziejów książki oraz innych mediów i stanowią kontynuację prac zapoczątkowanych m.in. przez Profesor Barbarę Bieńkowską. Jednocześnie wskazują na nowe perspektywy badawcze w naukach bibliologicznych w związku z powiązaniem tej dyscypliny z naukami o komunikacji społecznej i mediach”. (Z recenzji wydawniczej prof. dr hab. Roberta Kotowskiego)

Oprac. Aldona Zawalkiewicz, Małgorzata Dargiel-Kowalska

Tekst wpłynął do Redakcji 17 maja 2021 r.

W PRZYGOTOWANIU

Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich przygotowuje do wydania w bieżącym roku pracę pt. *Dyskopedia poloników do roku 1918. Suplement*, autorstwa Katarzyny Janczewskiej-Sołomko i Michała Pieńkowskiego. Ta unikatowa praca, stanowiąca katalog poloników fonograficznych z początkowego okresu historii nagrań, będzie uzupełnieniem publikacji, która ukazała się w 2002 r. [Katarzyna Janczewska-Sołomko *Dyskopedia poloników do roku 1918*, t. 1-3]. W ciągu prawie dwudziestu lat od opublikowania poprzedniej *Dyskopedii* pojawiły się cenne materiały retrospektywne, wcześniej niedostępne, oraz współczesne. *Suplement* będzie zawierał wykaz nagrań dokonanych do 1918 r. włącznie przez polskich artystów, artystów innej narodowości działających na terenach polskich, nagrań utworów polskich kompozytorów oraz efekty produkcji firm fonograficznych działających na terenach polskich. Znajdzie się w nim łącznie ok. 3200 nowych opisów, uzupełnionych obszernym wstępem, biogramami, bibliografią, indeksami. Przy ich opracowaniu autorzy korzystali z dostępnych źródeł w kraju i w kilkunastu placówkach zagranicznych, w tym także ze zbiorów prywatnych.

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu pochodzących z Funduszu Promocji Kultury w ramach programu „Muzyczny ślad”, realizowanego przez Narodowy Instytut Muzyki i Tańca

